

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

REVIZIJSKO POROČILO

Pravilnost poslovanja politične stranke Slovenska demokratska stranka v letu 2018

2020

POSLANSTVO

Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih razkritjih poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi uporabniki javnih sredstev izboljšajo svoje poslovanje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

REVIZIJSKO POROČILO

**Pravilnost poslovanja politične stranke
Slovenska demokratska stranka v letu 2018**

Številka: 325-7/2019/28

Ljubljana, 7. julija 2020

Povzetek

Računsko sodišče je izvedlo revizijo *pravilnosti poslovanja politične stranke Slovenska demokratska stranka v letu 2018*.

Cilj revizije je bil izrek mnenja o pravilnosti poslovanja politične stranke Slovenska demokratska stranka v letu 2018. Računsko sodišče je preverjalo skladnost poslovanja politične stranke Slovenska demokratska stranka z Zakonom o političnih strankah in Zakonom o volilni in referendumski kampanji.

Računsko sodišče je o pravilnosti poslovanja politične stranke Slovenska demokratska stranka v letu 2018 izreklo *mnenje s pridržkom*, ker:

- prispevkov, ki jih je pridobila v nasprotju z Zakonom o političnih strankah in prispevka, ki ga je pridobila v nasprotju z Zakonom o volilni in referendumski kampanji, najkasneje v 30 dneh od prejema ni nakazala v humanitarne namene, kot so določeni v zakonu, ki ureja humanitarne organizacije;
- v letnem poročilu na obrazcu Seznam prispevkov fizičnih oseb ni poročala o prispevku fizične osebe, čeprav znesek vseh nakazil te fizične osebe v letu 2018 za redno poslovanje stranke presega višino povprečne bruto mesečne plače na delavca v Republiki Sloveniji po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije za preteklo leto;
- v letnem poročilu ni razkrila vseh prispevkov fizičnih oseb, ki v skupnem znesku presegajo višino povprečne bruto mesečne plače na delavca v Republiki Sloveniji po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije;
- stroška volilne kampanje za volitve v občinske svete ni plačala s posebnega računa za volilno kampanjo za volitve v občinske svete do njegovega zaprtja;
- je s posebnega računa za volilno kampanjo za volitve v občinske svete poravnala strošek, za katerega ni izkazano, da se nanaša na dogodek, povezan z volilno kampanjo;
- skupna lista kandidatov za volitve v občinski svet Občine Zavrč ni imela skupnega organizatorja volilne kampanje, kot to določa Zakon o volilni in referendumski kampanji;
- v letnem poročilu za leto 2018 ni razkrila točnih podatkov o obrestni meri posojil;
- pri fizični osebi je v letu 2017 najela posojilo v višini 450.000 evrov, ki je presegalo 10-kratno povprečno bruto mesečno plačo na delavca v Republiki Sloveniji po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije za leto 2016; v letu 2018 je zaradi razveze posojilne pogodbe vrnila prvi obrok prejetega posojila v višini 150.000 evrov;
- najela je posojilo pri gospodarski družbi, ki ni banka ali hranilnica; posojilo je v celoti vrnila v letu 2018.

V reviziji pa nismo mogli pridobiti ustreznih in zadostnih dokazov, na podlagi katerih bi bilo mogoče potrditi, da:

- je bil prispevek fizične osebe vplačan s kreditnim plačilom ali direktno obremenitvijo v breme plačilnega računa plačnika prek bank, hranilnic ali drugih pravnih oseb, ki v skladu s predpisi urejajo plačilne storitve;
- so izkazani odhodki v letnem poročilu navedeni v pravilni višini, saj so bili višji, kot je prikazano v letnem poročilu;
- pri prihodkih od najemnin ne gre za prispevke evroposlancev, ki bi v skupnem znesku v letu, za katero se dela letno poročilo stranke, presegali 10-kratnik povprečne bruto mesečne plače, zaradi česar bi morala stranka prispevke, ki so ji bili dani v nasprotju z Zakonom o političnih strankah, najkasneje v 30 dneh od prejema nakazati v humanitarne namene, kot so določeni v zakonu, ki ureja humanitarne organizacije;
- pri prodaji deleža v gospodarski družbi pogodbeno vrednost ni bila višja od dejanske tržne vrednosti deleža, s čimer bi pridobila nedovoljeni prispevek pravne osebe, ki bi ga morala v 30 dneh od prejema nakazati v humanitarne namene, kot so določeni v zakonu, ki ureja humanitarne organizacije.

Računsko sodišče ni zahtevalo predložitve odzivnega poročila, ker je politična stranka Slovenska demokratska stranka že med revizijskim postopkom izvedla ustrezni popravljalni ukrep.

KAZALO

1. UVOD	7
1.1 PREDSTAVITEV STRANKE SDS	8
1.2 PREDSTAVITEV REVIZIJE	10
2. UGOTOVITVE	12
2.1 PRIHODKI	12
2.1.1 Članarine	13
2.1.2 Prispevki za redno poslovanje stranke po ZPolS	13
2.1.3 Prispevki za volitve v občinske svete in za volitve županov po ZVRK	16
2.2 ODHODKI	16
2.2.1 Odhodki za redno poslovanje stranke po ZPolS	17
2.2.2 Odhodki za volitve v občinske svete in za volitve županov po ZVRK	17
2.3 PREMOŽENJE STRANKE	18
2.4 POSOJILA	19
2.4.1 Posojili stranke SDS, najeti v letu 2018	19
2.4.2 Posojila stranke SDS, najeta v letu 2017 in odplačevana v letu 2018	20
3. MNENJE	23
4. PRIPOROČILA	25

1. UVOD

Revizijo pravilnosti poslovanja politične stranke Slovenska demokratska stranka (v nadaljevanju: stranka SDS) v letu 2018 smo izvedli na podlagi Zakona o računskem sodišču¹, Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije² in Zakona o političnih strankah³ (v nadaljevanju: ZPolS). Sklep o izvedbi revizije⁴ je bil izdan 10. 4. 2019.

Naša pristojnost je, da izrečemo mnenje o pravilnosti poslovanja na podlagi revizije. Revizijo smo izvedli v skladu z mednarodnimi revizijskimi standardi, ki jih določa Napotilo za izvajanje revizij⁵. Revizija je vključevala izvajanje postopkov za pridobivanje revizijskih dokazov o pravilnosti poslovanja. Izbrani postopki vključujejo tudi ocenjevanje tveganj za nastanek nepravilnosti. Pri ocenjevanju teh tveganj smo proučili notranje kontroliranje, povezano z zagotavljanjem pravilnosti poslovanja, da bi določili okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazili mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja stranke SDS. Revizijo smo načrtovali in izvedli tako, da smo pridobili zadostna in ustrezna zagotovila za izrek mnenja.

Predmet revizije je bilo poslovanje stranke SDS v letu 2018.

Cilj revizije je bil izrek mnenja o pravilnosti poslovanja stranke SDS v letu 2018.

¹ Uradni list RS, št. 11/01, 109/12.

² Uradni list RS, št. 91/01.

³ Uradni list RS, št. 100/05-UPB1, 103/07, 99/13, 46/14.

⁴ Št. 325-7/2019/2.

⁵ Uradni list RS, št. 43/13.

1.1 Predstavitev stranke SDS

Stranka SDS s sedežem na Trstenjakovi ulici 8 v Ljubljani in s skrajšanim imenom Slovenski demokrati ter s kratico imena SDS je bila ustanovljena 16. 2. 1989. Stranka SDS je bila vpisana v register političnih strank pri Ministrstvu za notranje zadeve z odločbo št. 024-5/94 z dne 29. 10. 1994, kasnejše spremembe pa so bile vpisane v register z drugimi odločbami. Stranka SDS je imela v letu 2018 odprtih 9 transakcijskih računov⁶.

V letu 2018 je veljal Statut SDS⁷ (v nadaljevanju: statut), ki ga je stranka SDS sprejela na 11. kongresu stranke 20. 5. 2017 v Mariboru in ga nato spreminjala in dopolnjevala na seji sveta stranke 17. 2. 2018 na Brdu pri Kranju in na seji sveta stranke 29. 9. 2018 v Ljubljani.

V skladu s statutom so organi stranke SDS: kongres, svet, izvršni odbor, predsednik, nadzorni odbor, poslanska skupina v Državnem zboru Republike Slovenije (v nadaljevanju: državni zbor), poslanska skupina v Evropskem parlamentu in svetniška skupina v Državnem svetu Republike Slovenije.

Kongres je najvišji organ stranke in ga sestavljajo člani sveta SDS, razen predstavnikov občinskih odborov po ključu, in predstavniki občinskih odborov, interesnih organizacij ter forumov SDS. Pristojnosti kongresa so: sprejema program SDS in statut, določa politične in druge usmeritve SDS, sklepa in razpravlja o poročilih izvršilnega odbora in nadzornega odbora, rešuje vloge, naslovljene na kongres, razrešuje in voli izvršilni odbor in nadzorni odbor.

Svet SDS oblikuje politične usmeritve v obdobju med dvema kongresoma, sklepa o oblikovanju koalicij z drugimi strankami, v obdobju med kongresoma lahko nadomesti največ eno polovico voljenih članov izvršilnega odbora ter izvoli največ 2 dodatna člana izvršilnega odbora, izvoli nadomestnega člana nadzornega odbora, sprejema spremembe in dopolnitve programa ter statuta, voli in razrešuje podpredsednike, imenuje in razrešuje generalnega sekretarja, določi kandidata za volitve predsednika države in kandidate oziroma listo kandidatov za državni zbor in kandidate oziroma listo kandidatov za Evropski parlament, določa višino članarine, sprejema letni finančni načrt, potrjuje letni obračun, določa delitveno razmerje finančnih sredstev, zbranih s članarino članov, med občinskimi odbori in organi na državni ravni, sprejema načrt aktivnosti za uravnoteženo zastopanost obeh spolov, rešuje vloge, naslovljene na svet, spremlja izvajanje sklepov organov.

Predsednik sklicuje in vodi seje izvršilnega odbora, izvršuje sklepe izvršilnega odbora in drugih organov, predstavlja stranko SDS v javnosti in v pravnih razmerjih, poroča kongresu in svetu o svojem delu in

⁶ Stranka SDS je imela v letu 2018 odprta 2 transakcijska računa za redno poslovanje, in sicer št. SI56 0510 0801 2542 286 pri Abanki, d. d., Ljubljana (v nadaljevanju: Abanka) in št. SI56 3000 0000 2012 010 pri Sberbanki, d. d., Ljubljana. Za volilne in referendumске kampanje pa je imela pri Abanki odprtih še 7 računov, in sicer za volilno kampanjo za volitve v Državni zbor Republike Slovenije v letu 2018 št. SI56 0510 0801 6124 205; za volilno kampanjo za volitve v občinske svete št. SI56 0510 0801 6316 944; za volilno kampanjo za volitve županov št. SI56 0510 0801 6317 041; za volilno kampanjo za volitve predsednika republike v letu 2017 št. SI56 0510 0801 5911 872; za nadomestne volitve svetnika v občini Tabor št. SI56 0510 0801 6016 341 in za referendum o Zakonu o izgradnji, upravljanju in gospodarjenju z drugim tirom železniške proge Divača–Koper (Uradni list RS, št. 51/18) št. SI56 0510 0801 5899 165 in št. SI56 0510 0801 6103 641.

⁷ [URL: <https://www.sds.si/sites/default/files/documents/Statut%20SDS%20po%207%20seji%20sveta%20SDS%20%2029%20sep%202018%20-%20%20%20%20C4%8CISTOPIS.pdf>], 24. 6. 2020.

o delu izvršilnega odbora, lahko zadrži izvajanje sklepa izvršilnega odbora in ima usklajevalni kolegij za zagotavljanje nemotenega izvajanja sklepov organov. Predsednik lahko svoja pooblastila med svojo odsotnostjo prenese na podpredsednike ali druge člane izvršilnega odbora. Če tega iz objektivnih razlogov ni zmožen storiti, lahko to stori v njegovem imenu izvršilni odbor.

Predsednik stranke SDS v letu 2018 je bil Ivan Janša.

Generalni sekretar vodi in usklajuje organizacijske in finančne zadeve, po pooblastilu predsednika zastopa SDS v pravnih razmerjih, skrbi za usklajeno delo interesnih organizacij in forumov, spremlja uresničevanje programa stranke in usklajuje politične in volilne zadeve ter opravila.

Nadzorni odbor spremlja in nadzoruje delo organov, spremlja in nadzoruje delo interesnih organizacij in forumov SDS, opozarja in zahteva odpravo napak in nedoslednosti pri delu organov glede na program, statut, pravilnike, poslovniške in druga pravila, preverja skladnost vseh aktov, interesnih organizacij in forumov SDS, s statutom in sklepi višjih organov in razveljavlja vsa s statutom neskladna določila oziroma sklepe, odloča o pritožbah na sklepe nadzornih komisij občinskih odborov, nadzira finančno in materialno poslovanje interesnih organizacij in forumov SDS, opozarja na nepravilnosti in zahteva njihovo odpravo ter ugotavlja odgovornost, seznanja s svojimi sklepi člane in organe, ki jih ti sklepi prizadevajo, odloča o obnovi postopka o izključitvi člana, na podlagi novih dejstev in dokazov, ki članu niso bila znana v postopku izključitve in bi lahko takšna dejstva in dokazi pripeljali do drugačne odločitve, o svojem delu poroča kongresu, na lastno pobudo ali na zahtevo sveta ali izvršilnega odbora pa tudi tem organom.

Stranka SDS je v letu 2018 pobirala članarino skladno s Sklepom o višini in načinu pobiranja članarine in funkcionarskih prispevkov SDS⁸.

Na dan 31. 12. 2018 je imela stranka SDS 10 zaposlenih.

Stranka SDS je v letu 2018 sodelovala na:

- predčasni volitvah za poslance v državni zbor: stranka SDS je dobila 25 mandatov za poslance v državnem zboru⁹;
- volitvah županov: stranka SDS je dobila 17 mandatov za župane¹⁰;
- volitvah v občinske oziroma mestne svete: stranka SDS je dobila 537 mandatov za občinske svetnike¹¹.

Za pravilnost finančnega poslovanja je na podlagi 22. in 46. člena statuta odgovoren generalni sekretar. Ta odgovornost vključuje tudi vzpostavitev, delovanje in vzdrževanje notranjega kontroliranja, povezanega s pravilnostjo poslovanja. Odgovorni osebi stranke SDS v obdobju, na katero se nanaša revizija, in med izvajanjem revizije sta bili:

- do 28. 3. 2019 Janez Mežan, generalni sekretar, in
- od 29. 3. 2019 Borut Dolanc, generalni sekretar.

⁸ Sprejet na seji sveta SDS 25. 11. 2017.

⁹ Zapisnik o ugotovitvi izida predčasni volitev poslancev v Državni zbor Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 41/18, 43/18).

¹⁰ [URL: https://dvk-rs.si/arhivi/lv2018/rezultati/zbirni_podatki.html], 20. 8. 2019.

¹¹ Tako kot opomba 10.

1.2 Predstavitev revizije

Pri reviziji pravilnosti poslovanja stranke SDS v letu 2018 smo pri rednem poslovanju preverjali skladnost poslovanja stranke SDS z ZPolS, pri financiranju volilnih kampanj za volitve županov in za volitve v občinske oziroma mestne svete v letu 2018 pa skladnost poslovanja stranke SDS z Zakonom o volilni in referendumski kampanji¹² (v nadaljevanju: ZVRK), in sicer pri:

- prihodkih,
- odhodkih,
- premoženju stranke in
- posojilih.

Prihodki in odhodki stranke SDS na posebnem transakcijskem računu za predčasne volitve poslancev v državni zbor v letu 2018 so bili predmet posebne revizije računskega sodišča.

Preverili smo tudi, ali je stranka SDS vse morebitne prispevke, pridobljene v nasprotju z ZPolS in ZVRK, v 30 dneh od prejema nakazala v humanitarne namene, kot so določeni v zakonu, ki ureja humanitarne organizacije, ter ali je stranka v letnem poročilu razkrila pravne in fizične osebe, ki so donirale tovrstne prispevke. Namensko porabo sredstev smo presojali pri porabi sredstev, ki jih je stranka SDS pridobila za dodatno strokovno pomoč pri delu poslanskih skupin v državnem zboru in pri porabi sredstev za mladinsko organizacijo.

Pri presoji skladnosti poslovanja s predpisi pri povečanju in zmanjšanju premoženja ter najemanja posojil smo upoštevali določbe ZPolS.

V reviziji smo v zvezi z razkrivanjem določenih podatkov v skladu z ZPolS preverjali, ali je stranka SDS v letnem poročilu navedla:

- podatke o osebnem imenu in naslovu fizične osebe ter višini skupnega letnega zneska, ki ga je fizična oseba prispevala stranki SDS, če so prispevki presegali 1.626,95 evra, to je višino povprečne bruto mesečne plače na delavca v Republiki Sloveniji po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije za preteklo leto¹³;
- podatke o višini, obrestni meri in odplačilni dobi vseh posameznih posojil, ki jih je stranki SDS dala banka ali posojilnica, vključno z navedbo podatkov o firmi in sedežu, poslovnem naslovu in matični številki banke ali posojilnice, pri kateri je stranka pridobila posojilo, ne glede na višino posojila.

Zagotovila za izrek mnenja smo pridobili s pregledovanjem in analiziranjem dokumentacije in s preizkušanjem podatkov.

Dokaze za izrek mnenja smo pridobili s preizkušanjem pravilnosti prihodkov in odhodkov po nestatističnem načinu vzorčenja, vseh povečanj oziroma zmanjšanj premoženja stranke ter posojil stranke v letu 2018. V preizkušanje so bila vključena tudi dejanja, ki so bila izvedena pred in po letu, na katero se nanaša revizija, a so vplivala na poslovanje v letu 2018. Če je bilo v zaporedju dejanj, ki se je končalo s preizkušenim dejanjem, kakšno dejanje v nasprotju s predpisi, smo preizkušeno dejanje šteli za nepravilno.

¹² Uradni list RS, št. 41/07, 11/11, 98/13.

¹³ Poročilo o gibanju plač za december 2017 (Uradni list RS, št. 15/18).

Za preizkušanje smo sestavili revizijski program. Za izrek mnenja smo upoštevali tiste razkrite nepravilnosti, ki smo jih opredelili v revizijskem programu. Sodila za oblikovanje mnenja so bili predpisi, ki urejajo poslovanje političnih strank.

2. UGOTOVITVE

2.1 Prihodki

Stranka SDS je v letnem poročilu za leto 2018 izkazala prihodke v znesku 1.779.220 evrov, ki jih je pridobila iz virov, ki so prikazani v tabeli 1. Največji del prihodkov predstavljajo prihodki iz proračuna Republike Slovenije (37,3 odstotka).

Tabela 1: Prihodki stranke SDS v letu 2018

Prihodki	Znesek v evrih	Struktura v odstotkih
1. ČLANARINE	114.716,84	6,4
2. DENARNI PRISPEVKI FIZIČNIH OSEB	395.351,44	22,2
2.1 Za redno poslovanje stranke po ZPolS	320.393,68	18,0
2.2 Za kampanjo po ZVRK	74.957,76	4,2
3. DRUGE OBLIKE PRISPEVKOV FIZIČNIH OSEB	1.013,78	0,1
3.1 Za redno poslovanje stranke po ZPolS	0	-
3.2 Za kampanjo po ZVRK	1.013,78	0,1
4. PRIHODKI IZ PRORAČUNA REPUBLIKE SLOVENIJE	663.538,48	37,3
4.1 Prihodki po 23. členu ZPolS	471.674,23	26,5
4.2 Prihodki po drugem odstavku 21. člena ZPolS	140.000,00	7,9
4.3 Prihodki po 24. in 26. členu ZVRK	12.351,00	0,7
4.4 Donacije od dela dohodnine po zakonu, ki ureja dohodnino	14.125,26	0,8
4.5 Prihodki po drugih zakonih	25.387,99	1,4
5. PRIHODKI IZ PRORAČUNA LOKALNIH SKUPNOSTI	429.039,10	24,1
5.1 Prihodki po 26. členu ZPolS	429.039,10	24,1
5.2 Prihodki po 28. členu ZVRK	0	-
6. IZREDNI PRIHODKI	0	-
7. PRIHODKI OD PREMOŽENJA	175.560,33	9,9
Skupaj	1.779.219,97	100,0

Vir: letno poročilo stranke SDS za leto 2018, Obrazec P1 – Prihodki in odhodki stranke SDS v letu 2018.

2.1.1 Članarine

V reviziji pri preverjanju članarin stranke SDS nismo ugotovili nepravilnosti.

2.1.2 Prispevki za redno poslovanje stranke po ZPolS

2.1.2.a Stranka SDS je v letu 2018 prejela prispevka 2 fizičnih oseb, ki sta presegala 10-kratno povprečno bruto mesečno plačo na delavca v Republiki Sloveniji po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije za preteklo leto¹⁴ (v nadaljevanju: povprečna bruto mesečna plača), in sicer:

- Patricija Šulin je stranki SDS prispevala skupno 17.860 evrov, kar za 1.590,50 evra presega dovoljeni znesek in
- Milan Zver je stranki SDS prispeval skupno 18.820 evrov, kar za 2.550,50 evra presega dovoljeni znesek.

Skupna vrednost obeh prispevkov, ki sta presegala dovoljeni znesek, je znašala 4.141 evrov, kar bi stranka SDS morala v 30 dneh od prejema nakazati v humanitarne namene, kot so določeni v zakonu, ki ureja humanitarne organizacije, česar pa ni storila.

Navedeni ravnanji nista v skladu s devetim odstavkom v povezavi s četrtem odstavkom 22. člena ZPolS, ki določata, da prispevki posamezne fizične osebe iz tega člena ne smejo v skupnem znesku v letu, za katero se dela letno poročilo stranke, presegati 10-kratne povprečne bruto mesečne plače ter da mora stranka prispevke, ki so ji dani v nasprotju z ZPolS, najkasneje v 30 dneh od prejema nakazati v humanitarne namene, kot so določeni v zakonu, ki ureja humanitarne organizacije.

Ukrep stranke SDS

Stranka SDS je Župnijski Karitas Zavrč 4. 5. 2020 nakazala 1.000 evrov in Gasilski zvezi Slovenije 8. 6. 2020 18.500 evrov.

2.1.2.b Stranka SDS je prejela prispevke fizičnih oseb, ki niso bili vplačani s kreditnimi plačili ali direktnimi obremenitvami v breme plačilnega računa plačnika prek bank ali hranilnic, pri čemer so tako vplačani prispevki posamezne fizične osebe v letu 2018 presegali znesek 420 evrov, ki je v skladu z ZPolS določen kot dovoljen najvišji prispevek, vplačan pri ponudniku plačilnih storitev v gotovini. Skupna vsota prispevkov, ki so presegli višino dovoljenega prispevka, vplačanega na ta način, znaša 15.015 evrov¹⁵. Stranka SDS navedenih prispevkov fizičnih oseb v 30 dneh od prejema ni nakazala v humanitarne namene, kot so določeni v zakonu, ki ureja humanitarne organizacije.

¹⁴ To je 16.269,50 evra.

¹⁵ Na napačen način so vplačali prispevke: Bojan Podkrajšek, Škedenj 2c, Loče 4.580 evrov (15. 3. 2018); Martin Zidanšek, Spodnje Preloge 17b, Slovenske Konjice 2.580 evrov (16. 3. 2018); Boris Skrinjar, Štajerska vas 1a, Loče 2.580 evrov (16. 3. 2018); Bojan Fijavž, Škalce 1f, Slovenske Konjice 4.580 evrov (29. 3. 2018); Igor Oder, Stara ulica 3, Ravne 205 evrov (1. 3. 2018 in 5. 3. 2019); Janez Mežan, Rogovila 21, Mirna Peč 230 evrov (18. 1. 2018 in 14. 6. 2018); Jožef Žižek, Nikova ulica 2, Lenart 80 evrov (16. 1. 2018) in Zlatko Novak, Šentrupert 35, Gomilsko 180 evrov (22. 1. 2018, 7. 3. 2018 in 23. 4. 2018); izračun: 4.580 evrov + 2.580 evrov + 2.580 evrov + 4.580 evrov + 205 evrov + 230 evrov + 80 evrov + 35 evrov + 180 evrov = 15.015 evrov.

Navedena ravnanja niso v skladu z devetim odstavkom 22. člena ZPolS v povezavi s prvim odstavkom 22. člena ZPolS. Deveti odstavek 22. člena ZPolS določa, da mora stranka prispevke, ki jih pridobi v nasprotju s tem zakonom, v 30 dneh od prejema nakazati v humanitarne namene, kot so določeni v zakonu, ki ureja humanitarne organizacije. Prvi odstavek 22. člena ZPolS med drugim določa, da so prispevki posamezne fizične osebe v gotovini v letu, za katero se dela letno poročilo stranke, dovoljeni največ do zneska, ki je določen na podlagi zakona, ki ureja davčni postopek, glede obveznosti nakazovanja plačil in prejemkov na transakcijske račune¹⁶, višji prispevki v denarju pa morajo biti vplačani s kreditnimi plačili ali direktnimi obremenitvami v breme plačilnega računa plačnika prek bank, hranilnic ali drugih pravnih oseb, ki v skladu s predpisi, ki urejajo plačilne storitve, opravljajo plačilne storitve.

Ukrep stranke SDS

Stranka SDS je Gasilski zvezi Slovenije 8. 6. 2020 nakazala 18.500 evrov.

2.1.2.c Poleg tega smo na podlagi bančnih izpiskov ugotovili, da je stranka SDS prejela prispevka Maje Mikanec v skupnem znesku 450 evrov¹⁷, ki sta bila nakazana s transakcijskega računa, odprtega v tujini, zato ni bilo mogoče potrditi, da je bil prispevek vplačan s kreditnimi plačili ali direktnimi obremenitvami v breme plačilnega računa plačnika prek bank, hranilnic ali drugih pravnih oseb, ki v skladu s predpisi, ki urejajo plačilne storitve, opravljajo plačilne storitve¹⁸. Tako nismo mogli potrditi, da je stranka SDS ravnala v skladu z devetim odstavkom v povezavi s prvim odstavkom 22. člena ZPolS.

2.1.2.d Stranka SDS v letnem poročilu na obrazcu Seznam prispevkov fizičnih oseb ni poročala o prispevku fizične osebe Romane Tomc, Ob dolejski železnici 144, Ljubljana v skupnem znesku 3.100 evrov, čeprav znesek vseh nakazil te fizične osebe v letu 2018 za redno poslovanje stranke presega višino povprečne bruto mesečne plače.

Navedeno ravnanje ni v skladu s šestim odstavkom 22. člena ZPolS, ki določa, če prispevki posamezne fizične osebe v skupnem znesku v letu, za katero se dela letno poročilo stranke, presegajo višino povprečne bruto mesečne plače, morajo biti v letnem poročilu stranke navedeni podatki o osebnem imenu in naslovu fizične osebe ter višina skupnega letnega zneska, ki ga je fizična oseba prispevala stranki.

2.1.2.e Stranka SDS je v letnem poročilu pri razkritju prispevkov več fizičnih oseb navedla napačne zneske prispevkov, ker pri skupnem znesku prispevkov fizičnih oseb ni upoštevala vseh prispevkov fizičnih oseb za redno poslovanje po ZPolS. Stranka SDS torej v letnem poročilu ni razkrila vseh prispevkov fizičnih oseb, ki so v letu 2018 presegali višino povprečne bruto mesečne plače, saj bi na obrazcu Seznam prispevkov fizičnih oseb:

- poleg razkritega prispevka Milana Zvera, Janežovski vrh 37, Destrnik v znesku 16.000 evrov morala razkriti še njegov prispevek v znesku 2.820 evrov,

¹⁶ Navedeni znesek je bil v letu 2018 določen v drugem odstavku 23.a člena Pravilnika o izvajanju Zakona o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 141/06, 46/07, 102/07, 28/09, 101/11, 24/12, 19/13, 45/14, 97/14 39/15, 40/16, 85/16, 30/17, 37/18).

¹⁷ Prispevek 300 evrov je bil vplačan 16. 1. 2018 in prispevek 150 evrov je bil vplačan 14. 3. 2018.

¹⁸ Prispevek je bil vplačan s transakcijskega računa, odprtega v tujini, zato nismo mogli preveriti, za kakšne vrste račun gre.

- poleg razkritega prispevka Patricije Šulin, Cankarjeva 48, Nova Gorica v znesku 14.500 evrov morala razkriti še njen prispevek v znesku 3.360 evrov,
- poleg razkritega prispevka Branka Bračka, Tolsti vrh 7, Slovenske Konjice v znesku 5.000 evrov morala razkriti še njegov prispevek v znesku 80 evrov,
- poleg razkritega prispevka Petra Zavodnika, Novakova pot 1, Ljubljana v znesku 3.000 evrov morala razkriti še njegov prispevek v znesku 30 evrov,
- poleg razkritega prispevka Martina Zidanška, Spodnje Preloge 17b, Slovenske Konjice v znesku 3.000 evrov morala razkriti še njegov prispevek v znesku 50 evrov,
- poleg razkritega prispevka Andreja Aplenca, Prijateljeva 16, Ljubljana v znesku 2.000 evrov morala razkriti še njegov prispevek v znesku 50 evrov.

Skupna vrednost prispevkov, ki jih stranka SDS v poročilu ni razkrila, znaša 6.390 evrov.

Navedeno ravnanje ni v skladu s šestim odstavkom 22. člena ZPolS, ki določa, če prispevki fizične osebe v skupnem znesku v letu, za katero se dela letno poročilo stranke, presegajo višino povprečne bruto mesečne plače, morajo biti v letnem poročilu stranke navedeni podatki o višini skupnega letnega zneska, ki ga je fizična oseba prispevala stranki.

2.1.2.f Stranka SDS je v letu 2018 prejela nakazila od:

- Zdenka Veleta, s. p. v znesku 50 evrov;
- Mladinskega sveta Grosuplje¹⁹ v znesku 75 evrov in
- družbe PRO - TRG KOVAČ, d. o. o. v znesku 15 evrov.

Stranka SDS prispevkov v skupnem znesku 140 evrov, ki jih je pridobila v nasprotju z ZPolS, v 30 dneh od prejema ni nakazala v humanitarne namene, kot so določeni v zakonu, ki ureja humanitarne organizacije.

Navedena ravnanja niso v skladu s prvim odstavkom 25. člena v povezavi z devetim odstavkom 22. člena ZPolS, ki določata, da pravne osebe zasebnega prava ter samostojni podjetniki posamezniki ne smejo financirati strank ter da mora stranka prispevke, ki so ji dani v nasprotju z ZPolS, najkasneje v 30 dneh od prejema nakazati v humanitarne namene, kot so določeni v zakonu, ki ureja humanitarne organizacije.

Ukrep stranke SDS

Stranka SDS je Gasilski zvezi Slovenije 8. 6. 2020 nakazala 18.500 evrov.

2.1.2.g Stranka SDS je 14. 8. 2017 z družbo Nova obzorja, d. o. o. (v nadaljevanju: družba Nova obzorja) sklenila posojilno pogodbo za posojilo v višini 60.000 evrov in dogovorjeno obrestno mero v višini 2 odstotka (povezava s točko 2.4.2.b). Na podlagi sklenjene posojilne pogodbe je družbi Nova obzorja iz naslova obresti nakazala 382,61 evra, čeprav je znesek obresti na dobljeno posojilo od 14. 8. 2017 do 28. 5. 2018 znašal 940,27 evra. Razlika v višini 557,66 evra predstavlja drugo obliko nedovoljenega prispevka stranki, ki bi ga morala stranka v 30 dneh od prejema nakazati v humanitarne namene, kot so določeni v zakonu, ki ureja humanitarne organizacije. Nakazila v humanitarne namene pa stranka SDS v zakonsko določenem roku ni izvršila.

¹⁹ Pravna oseba zasebnega prava (3. člen Zakona o mladinskih svetih; Uradni list RS, št. 70/00, 42/10).

Navedeno ravnanje ni v skladu z devetim odstavkom 22. člena ZPolS v povezavi z drugim odstavkom 22. člena ZPolS ter s prvim odstavkom 25. člena ZPolS, ki določajo, da je prispevek za stranko poleg prispevka v denarju tudi vsako darilo ali drug nedenarni prispevek, da pravne osebe zasebnega prava ter samostojni podjetniki posamezniki ne smejo financirati strank ter da mora stranka prispevke, ki so ji dani v nasprotju z ZPolS, najkasneje v 30 dneh od prejema nakazati v humanitarne namene, kot so določeni v zakonu, ki ureja humanitarne organizacije.

Ukrep stranke SDS

Stranka SDS je 8. 6. 2020 Gasilski zvezi Slovenije nakazala 18.500 evrov in Dekanijski Karitas Zreče 483,66 evra.

2.1.3 Prispevki za volitve v občinske svete in za volitve županov po ZVRK

2.1.3.a Stranka SDS je za volitve županov pridobila brezplačno storitev izvajalca IR IMAGE, d. o. o., Kamnik - objavo oglasa v časopisu MODRE NOVICE²⁰, katere vrednost po rednem ceniku znaša 385 evrov brez DDV.

Stranka SDS kot organizator volilne kampanje denarne protivrednosti druge oblike prispevka pravne osebe v znesku 385 evrov, ki ga je pridobila v nasprotju z ZVRK, v 30 dneh od prejema ni nakazala v humanitarne namene, kot so določeni v zakonu, ki ureja humanitarne organizacije.

Navedeno ravnanje ni v skladu s petim odstavkom v povezavi z desetim odstavkom 14. člena ZVRK, ki določata, da pravne osebe zasebnega prava ne smejo financirati volilne kampanje ter da mora organizator volilne kampanje prispevke, ki so mu dani v nasprotju z ZVRK, najkasneje v 30 dneh od prejema nakazati v humanitarne namene, kot so določeni v zakonu, ki ureja humanitarne organizacije.

Ukrep stranke SDS

Stranka SDS je Škofjski Karitas Celje 8. 6. 2020 nakazala 300 evrov in Dekanijski Karitas Zreče 483,66 evra.

2.2 Odhodki

Stranka SDS je v letnem poročilu za leto 2018 izkazala odhodke v znesku 2.251.114 evrov, ki jih je porabila za namene, določene v tabeli 2.

²⁰ Stranka SDS je v MODRIH NOVICAH št. november 2018 imela dva barvna oglasa, vsakega na ¼ strani. Izvajalec je stranki SDS po računu št. 1547 z dne 16. 11. 2018 obračunal samo en oglas na 1/4 strani. Po Ceniku vrednosti oglasnega prostora revije MODRE NOVICE z dne 2. 7. 2017 je vrednost barvnega oglasnega prostora v velikosti ¼ strani 385 evrov brez DDV.

Tabela 2: Izkazani odhodki stranke SDS v letu 2018

Odhodki	Znesek v evrih	Struktura v odstotkih
1. Odhodki rednega poslovanja stranke	1.378.219,19	61,2
2. Odhodki kampanj stranke	872.894,62 ¹⁾	38,8
• za volitve v državni zbor	450.686,12	20,1
• za lokalne volitve	422.145,81	18,8
• za nadomestne volitve svetnika Občine Tabor	106,61	0,0
• za referendumsko kampanjo o drugem tiru	/ ²⁾	/
Skupaj	2.251.113,81	100,0

Opombi: ¹⁾ Skupni seštevek odhodkov za kampanje stranke ni enak vsoti odhodkov za posamezne kampanje (ki znaša 872.938,54 evra).

²⁾ Stranka SDS v letnem poročilu ni izkazala odhodkov v zvezi s to referendumsko kampanjo, čeprav jih je imela v višini 100,95 evra.

Vir: letno poročilo stranke SDS za leto 2018.

Stranka SDS je v letnem poročilu (Izkaz prihodkov in odhodkov v obdobju od 1. 1. do 31. 12. 2018 in obrazec P1 – Prihodki in odhodki v letu 2018 (priloga 1) izkazala odhodke v znesku 2.251.113,81 evra, iz podatkov glavne knjige, ki nam jih je predložila stranka, pa izhaja, da je bilo odhodkov v letu 2018 za 2.292.747,31 evra, kar je za 41.633,50 evra oziroma za 1,8 odstotka več, kot je prikazano v letnem poročilu. Stranka SDS zneska razlike v poročanju ni pojasnila. V reviziji nismo mogli potrditi, da so v letnem poročilu izkazani odhodki navedeni v pravilni višini.

2.2.1 Odhodki za redno poslovanje stranke po ZPolS

V reviziji pri pregledu porabe sredstev za redno poslovanje stranke SDS nismo ugotovili nepravilnosti.

2.2.2 Odhodki za volitve v občinske svete in za volitve županov po ZVRK

2.2.2.a Pri preverjanju odhodkov za volitve v občinske svete smo ugotovili, da stranka SDS stroška za letak Pozdravimo Ljubljano izvajalca EPPS d. o. o. v znesku 1.690,92 evra ni poravnala s posebnega računa za volilno kampanjo za volitve v občinske svete²¹ do njegovega zaprtja. Navedeno ravnanje ni v skladu s prvim odstavkom 16. člena ZVRK, ki določa, da mora organizator volilne kampanje vse stroške volilne kampanje poravnati izključno s posebnega računa za volilno kampanjo za volitve v občinske svete.

²¹ Račun ni bil poravnan niti z računa za redno poslovanje stranke. Stranka SDS je imela v tem znesku na dan 31. 12. 2018 evidentirano obveznost do dobavitelja.

2.2.2.b Stranka SDS je s posebnega računa za volilno kampanjo za volitve v občinske svete poravnala strošek bowlinga pri izvajalcu BK 300 d. o. o. v znesku 840 evrov, za katerega ni izkazano, da se nanaša na dogodek, povezan z volilno kampanjo.

Navedeno ravnanje ni v skladu s prvim odstavkom 15. člena ZVRK, ki določa, da so stroški volilne kampanje stroški, ki so potrebni za izvedbo volilne kampanje.

2.2.2.c Stranka SDS je bila s politično stranko Nova Slovenija – krščanski demokrati (v nadaljevanju: stranka NSi) predlagateljica skupne liste kandidatov na volitvah predstavnikov v predstavnikiški organ Občine Zavrč²². V ta namen sta stranki podpisali dogovor o skupni kandidaturi za člane občinskega sveta in skupni kandidaturi za župana Občine Zavrč²³, v katerem sta stranki navedli, da vlagata skupno listo kandidatov, nista pa se dogovorili o tem, katera izmed strank bo organizator volilne kampanje, in o načinu financiranja volilne kampanje. Stranka SDS je volilni komisiji lokalne skupnosti Zavrč sporočila podatke o organizatorju volilne kampanje²⁴, v katerem je kot organizatorja volilne kampanje navedla obe stranki.

Ugotovili smo, da sta bili za skupno listo kandidatov za predstavnike v predstavnikiškem organu Občine Zavrč z imenom Slovenska demokratska stranka – SDS in Nova Slovenija – krščanski demokrati – NSi oddani 2 poročili o kampanji za redne volitve v občinski svet Občine Zavrč, saj je svoje poročilo oddala tako stranka SDS²⁵ kot tudi stranka NSi²⁶.

Stranka SDS je v poročilu o kampanji navedla, da je znesek porabljenih sredstev 448,89 evra, stranka NSi pa, da je znesek porabljenih sredstev 99,54 evra, kar je tudi navedla v poročilu o kampanji. Stroški volilne kampanje za skupno listo kandidatov za predstavnike v predstavnikiškem organu Občine Zavrč tako niso bili poravnani z enega posebnega transakcijskega računa, ki ga mora odpreti organizator volilne kampanje skupne liste.

Navedeno ravnanje stranke ni v skladu s četrtem odstavkom 3. člena ZVRK, ki določa, da lahko ima vsaka lista kandidatov na volitvah predstavnikov v predstavnikiških organih lokalnih skupnosti samo enega organizatorja volilne kampanje.

2.3 Premožanje stranke

2.3.1.a Med prihodki od premoženja stranke v letu 2018 je stranka SDS izkazala prihodke od najemnin v skupnem znesku 44.774 evrov, ki se nanašajo na oddajo poslovnih prostorov na sedežu stranke, ki so v lasti stranke SDS, v najem 3 evroposlancem stranke SDS²⁷. V povezavi s tem smo v reviziji pridobili 3 pogodbe o najemu poslovnih prostorov in drugih storitev, ki so bile sklenjene v juliju 2014 in so veljale do konca mandata evroposlancev v letu 2019. Ugotovili smo, da je stranka SDS kršila 6. člen pogodb o najemu poslovnih prostorov in drugih storitev, saj evroposlancem ni izdajala mesečnih računov za najemnino, poleg tega pa so bili prilivi iz naslova teh najemnin drugačni, kot je bilo določeno v pogodbi.

²² [URL: https://volitve.gov.si/lv2018/kandidati/zupani_os_zavrc.html], 21. 11. 2019.

²³ Dogovor je poimenovan Izjava o skupni kandidaturi.

²⁴ Obvestilo o organizatorju volilne kampanje z dne 12. 10. 2018.

²⁵ [URL: <https://www.ajpes.si/eObjave/objava.asp?s=57&id=4196829>], 21. 11. 2019.

²⁶ [URL: <https://www.ajpes.si/eObjave/objava.asp?s=57&id=4190372>], 21. 11. 2019.

²⁷ Romana Tomc, Patricija Šulin, Milan Zver.

Tako nismo mogli potrditi, da je stranka ravnala v skladu z devetim odstavkom v povezavi s četrnim odstavkom 22. člena ZPolS, saj nismo mogli potrditi, da ne gre za prispevke evroposlancev, ki bi v skupnem znesku v letu, za katero se dela letno poročilo stranke, presegali 10-kratnik povprečne bruto mesečne plače. V primeru, če stranka prejme prispevke, ki so ji dani v nasprotju z ZPolS, mora take prispevke najkasneje v 30 dneh od prejema nakazati v humanitarne namene, kot so določeni v zakonu, ki ureja humanitarne organizacije.

2.3.1.b V letu 2018 je stranka SDS prodala 14-odstotni delež²⁸ v družbi Nova obzorja in iz tega posla prejela prihodke v znesku 112.228 evrov²⁹. Nominalna vrednost prodanega deleža družbe Nova obzorja je znašala 5.537,88 evra. Kupec, družba R-POST-R, je pridobil Mnenje o vrednosti deleža podjetja Nova obzorja na dan 31. 3. 2018 (v nadaljevanju: mnenje o vrednosti), iz katerega izhaja, da znaša ocenjena vrednost 14-odstotnega deleža družbe Nova obzorja 112.228 evrov. Ugotovili smo, da je mnenje o vrednosti izdelala oseba, ki ni pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij ter da je v spremnem pismu k mnenju o vrednosti izrecno zapisano, da če bi naročnik mnenja, družba R-POST-R, želel uradno poročilo o vrednosti podjetja, bi moral vrednost podjetja oziroma deleža podjetja določiti pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij, ter da je siceršnji namen mnenja podati zgolj okvirno mnenje glede vrednosti deleža. Zaradi te transakcije se družbeniški položaj kupca v smislu upravljaljskih pravic in glasovalne moči ni v ničemer spremenil, saj je imel družbenik R-POST-R že pred tem nakupom obvladujoč položaj v družbi Nova obzorja, in sicer 51 odstotkov osnovnega kapitala.

Pri preverjanju pravilnosti prodaje premoženja stranke SDS ob odsotnosti cenitve pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij nismo mogli preveriti, ali je stranka za prodani delež družbe Nova obzorja prejela kupnino v večji vrednosti, kot je njegova tržna vrednost, kar bi v skladu s prvim odstavkom 25. člena ZPolS v povezavi s devetim odstavkom 22. člena ZPolS predstavljalo nedovoljeno obliko financiranja politične stranke. Zato nismo mogli potrditi, da stranka ni pridobila nedovoljenega prispevka pravne osebe, ki bi ga morala v 30 dneh od prejema nakazati v humanitarne namene..

2.4 Posojila

2.4.1 Posojili stranke SDS, najeti v letu 2018

Stranka SDS je v letnem poročilu za leto 2018 izkazala posojili v skupnem znesku 500.000 evrov. Navedeni znesek predstavljata posojili Abanke.

²⁸ Pred tem je stranka SDS v družbi Nova obzorja imela 44,16-odstotni poslovni delež v nominalni vrednosti 7.468,04 evra.

²⁹ Pogodba o prodaji, nakupu in prenosu dela poslovnega deleža je bila med stranko SDS in kupcem, družbo Ripost založništvo d. o. o., Ljubljana (od 8. 11. 2018 spremenjena firma družbe – nova firma se glasi R-POST-R d. o. o., Ljubljana, v nadaljevanju: R-POST-R) sklenjena 19. 6. 2018.

Tabela 3: Izkazana posojila stranki SDS v letu 2018

Posojilo	Znesek v evrih	Struktura v odstotkih
Abanka	300.000	60,0
Abanka	200.000	40,0
Skupaj	500.000	100,0

Vir: letno poročilo stranke SDS za leto 2018.

2.4.1.a Stranka SDS v letnem poročilu ni razkrila pravih podatkov o posojilih, o katerih je v njem poročala. Za posojilo v vrednosti 200.000 evrov je stranka SDS v letnem poročilu navedla 1,85-odstotno obrestno mero, čeprav je po posojilni pogodbi znašala 1,5 odstotka, za posojilo v vrednosti 300.000 evrov pa je navedla 1,95-odstotno obrestno mero, ki pa je po posojilni pogodbi znašala 1,65 odstotka. Navedeno ravnanje ni v skladu s sedmim odstavkom 22. člena ZPolS, ki določa, da morajo biti v letnem poročilu stranke navedeni tudi podatki o višini, obrestni meri in odplačilni dobi vsakega posameznega posojila³⁰.

2.4.2 Posojila stranke SDS, najeta v letu 2017 in odplačevana v letu 2018

Poleg zgoraj navedenih najetih posojil je stranka SDS v letu 2018 odplačevala oziroma odplačala 3 posojila, ki so predstavljena v tabeli 4.

³⁰ Stranka SDS je tudi pri poročanju v letnem poročilu za leto 2017 v obrazcu Seznam posojil, ki jih odobrijo banke, posojilnice in fizične osebe (priloga 4) pri posojilu banke v znesku 100.000 evrov navedla drugačno obrestno mero posojila, kot je izhajala iz posojilne pogodbe, pri posojilu fizične osebe v znesku 450.000 evrov pa ni navedla podatka o naslovu fizične osebe, pri kateri je najela posojilo.

Tabela 4: Posojila stranke SDS, najeta v letu 2017 in odplačevana v letu 2018

Posojila	Znesek v evrih	Poročana obrestna mera v odstotkih	Prava obrestna mera v odstotkih	Odplačilna doba v mesecih
Nova obzorja ¹⁾	60.000	2	določena v skladu s Pravilnikom o priznani obrestni meri ²⁾	12
Abanka ³⁾	100.000	1,95	1,7	6
Dijana Djurdič ⁴⁾	450.000	2,0	2,0	24

Opombe: ¹⁾ Z dne 14. 8. 2017.

²⁾ Določeno v 4. členu posojilne pogodbe.

³⁾ Z dne 12. 10. 2017.

⁴⁾ Posojilna pogodba z dne 19. 12. 2017, sklenjena med stranko SDS in Dijano Đudič, ki je v prilogi notarskega zapisa (opr. št. SV-3799/17) z dne 19. 12. 2017 o sklenitvi Sporazuma o zavarovanju denarne terjatve. V notarskem zapisu ob sklenitvi Sporazuma o zavarovanju denarne terjatve, je fizična oseba navedena s priimkom Budič; v istem sporazumu, ki ga je sestavil notar, je ob podpisu navedena fizična oseba s priimkom Dudič. Iz posojilne pogodbe, ki je priloga notarskemu zapisu ob sklenitvi sporazuma, je fizična oseba navedena s priimkom Đudič. V notarskem zapisu, št. SV-125/18 z dne 12. 1. 2018 je fizična oseba navedena s priimkom Đudič. Stranka SDS je v odgovoru računskemu sodišču na zahtevo za predložitev podatkov z dne 31. 1. 2018 navedla ime fizične osebe s priimkom Đurič, v tem istem zahtevku pa spodaj s priimkom Ourič. V letnem poročilu SDS za leto 2017 je v obrazcu Seznam posojil, ki jih odobrijo banke, posojilnice in fizične osebe (priloga 4) navedeno ime Dijana Djurdič.

Vir: posojilne pogodbe in letno poročilo stranke SDS za leto 2017.

2.4.2.a Stranka SDS je 19. 12. 2017 s fizično osebo Dijano Đudič sklenila posojilno pogodbo, na podlagi katere naj bi fizična oseba stranki SDS posodila 450.000 evrov. Fizična oseba je 20. 12. 2017 stranki SDS nakazala prvi obrok posojila v znesku 150.000 evrov.

Na podlagi petega odstavka 22. člena ZPolS lahko politične stranke pridobivajo posojila samo pri bankah in posojilnicah, pod enakimi pogoji kot druge pravne osebe, lahko pa ga pridobijo tudi pri fizični osebi na podlagi posojilne pogodbe v pisni obliki, pri tem pa višina posojila posamične fizične osebe ne sme presegati 10-kratnika povprečne bruto mesečne plače letno.

Sklenitev posojilne pogodbe v znesku 450.000 evrov s fizično osebo je bila v nasprotju s petim odstavkom 22. člena ZPolS, ki določa, da višina posojila posamezne fizične osebe ne sme presegati 10-kratnika povprečne bruto mesečne plače na delavca, to je 15.846,60 evra³¹.

Ukrep stranke SDS

Stranka SDS je na podlagi Sporazumne razveze sporazuma o zavarovanju denarne terjatve z dne 12. 1. 2018³² odstopila od posojilne pogodbe in fizični osebi 11. 1. 2018 vrnila znesek prvega obroka.

³¹ Po Poročilu o gibanju plač za december 2016 (Uradni list RS, št. 11/17) je znesek povprečne mesečne bruto plače za obdobje januar–december 2016 znašal 1.584,66 evra.

³² Notarski zapis o sklenitvi Sporazumne razveze sporazuma o zavarovanju denarne terjatve, opr. št. SV-125/18.

2.4.2.b Stranka SDS je 14. 8. 2017 z družbo Nova obzorja, ki ni banka ali posojilnica, sklenila posojilno pogodbo, na podlagi katere je družba 14. 8. 2017 stranki SDS nakazala posojilo v znesku 60.000 evrov. Posojilo je stranka SDS vrnila 28. 5. 2018.

Navedeno ravnanje je v nasprotju s petim odstavkom 22. člena ZPolS.

3. MNENJE

Revidirali smo pravilnost poslovanja politične stranke *Slovenska demokratska stranka* v letu 2018.

Mnenje s pridržkom

Ugotovili smo, da politična stranka Slovenska demokratska stranka v letu 2018 ni poslovala v skladu s predpisi v naslednjih primerih:

- prispevkov 2 fizičnih oseb v skupnem znesku 4.141 evrov, ki presegata 10-kratno povprečno bruto mesečno plačo na delavca v Republiki Sloveniji po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije za preteklo leto, ni nakazala v 30 dneh od prejema v humanitarne namene, kot so določeni v zakonu, ki ureja humanitarne organizacije – točka 2.1.2.a;
- prispevkov posameznih fizičnih oseb, ki so presegali 420 evrov in ki niso bili vplačani na predpisan način, katerih skupna vrednost znaša 15.015 evrov, v 30 dneh od dneva prejema ni nakazala v humanitarne namene, kot so določeni v zakonu, ki ureja humanitarne organizacije – točka 2.1.2.b;
- v letnem poročilu na obrazcu Seznam prispevkov fizičnih oseb ni poročala o prispevku fizične osebe v skupnem znesku 3.100 evrov, čeprav je znesek vseh nakazil te fizične osebe v letu 2018 za redno poslovanje stranke presegal višino povprečne bruto mesečne plače na delavca v Republiki Sloveniji po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije za preteklo leto – točka 2.1.2.d;
- v letnem poročilu ni razkrila vseh prispevkov fizičnih oseb, ki so v skupnem znesku za skupaj 6.390 evrov presegali višino povprečne bruto mesečne plače na delavca v Republiki Sloveniji po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije – točka 2.1.2.e;
- prispevkov v znesku 140 evrov, ki jih je pridobila v nasprotju z Zakonom o političnih strankah, najkasneje v 30 dneh od prejema ni nakazala v humanitarne namene, kot so določeni v zakonu, ki ureja humanitarne organizacije – točka 2.1.2.f;
- prispevka v znesku 558 evrov, ki ga je pridobila v nasprotju z Zakonom o političnih strankah, najkasneje v 30 dneh od prejema ni nakazala v humanitarne namene, kot so določeni v zakonu, ki ureja humanitarne organizacije – točka 2.1.2.g;
- prispevka v znesku 385 evrov, ki ga je pridobila v nasprotju z Zakonom o volilni in referendumski kampanji, najkasneje v 30 dneh od prejema ni nakazala v humanitarne namene, kot so določeni v zakonu, ki ureja humanitarne organizacije – točka 2.1.3;
- stroška volilne kampanje za volitve v občinske svete v znesku 1.691 evrov ni plačala s posebnega računa za volilno kampanjo za volitve v občinske svete do zaprtja računa – točka 2.2.2.a;
- s posebnega računa za volilno kampanjo za volitve v občinske svete je poravnala strošek v znesku 840 evrov, za katerega ni izkazano, da se nanaša na dogodek, povezan z volilno kampanjo – točka 2.2.2.b;
- skupna lista kandidatov za volitve v občinski svet Občine Zavrč ni imela skupnega organizatorja volilne kampanje, kot to določa Zakon o volilni in referendumski kampanji – točka 2.2.2.c;
- v letnem poročilu za leto 2018 ni razkrila točnih podatkov o obrestni meri posojil pri posojilih v skupni vrednosti 500.000 evrov – točka 2.4.1.a;

- s fizično osebo je v letu 2017 sklenila posojilno pogodbo za posojilo v višini 450.000 evrov, kar presega 10-kratno povprečno bruto mesečno plačo na delavca v Republiki Sloveniji po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije za leto 2016, kot je določeno z Zakonom o političnih strankah; v letu 2018 je zaradi razveze posojilne pogodbe vrnila prvi obrok prejetega posojila v višini 150.000 evrov – točka 2.4.2.a;
- pri gospodarski družbi, ki ni banka ali hranilnica, je v letu 2017 najela posojilo v znesku 60.000 evrov, kar je v nasprotju z Zakonom o političnih strankah; posojilo je v celoti vrnila v letu 2018 – točka 2.4.2.b.

Poleg nepravilnosti, navedenih v prejšnjem odstavku, v reviziji nismo mogli pridobiti ustreznih in zadostnih dokazov, na podlagi katerih bi bilo mogoče potrditi, da:

- je bil prispevek fizične osebe v znesku 30 evrov vplačan s kreditnim plačilom ali direktno obremenitvijo v breme plačilnega računa plačnika prek bank, hranilnic ali drugih pravnih oseb, ki v skladu s predpisi urejajo plačilne storitve – točka 2.1.2.c;
- so izkazani odhodki v letnem poročilu (Izkaz prihodkov in odhodkov v obdobju od 1. 1. do 31. 12. 2018 in obrazec P1 – Prihodki in odhodki v letu 2018 (priloga 1)) navedeni v pravilni višini, saj so bili za 41.634 evrov višji, kot je prikazano v letnem poročilu – točka 2.2;
- pri prihodkih od najemnin v skupnem znesku 44.774 evrov ne gre za prispevke evroposlancev, ki bi v skupnem znesku v letu, za katero se dela letno poročilo stranke, presegali 10-kratnik povprečne bruto mesečne plače, za kar bi morala stranka prispevke, ki so ji dani v nasprotju z Zakonom o političnih strankah, najkasneje v 30 dneh od prejema nakazati v humanitarne namene, kot so določeni v zakonu, ki ureja humanitarne organizacije – točka 2.3.1.a;
- pri prodaji deleža v gospodarski družbi, za katerega je prejela 112.228 evrov, ni prejela več od tržne vrednosti deleža, s čimer bi pridobila nedovoljeni prispevek pravne osebe, ki bi ga morala v 30 dneh od prejema nakazati v humanitarne namene, kot so določeni v zakonu, ki ureja humanitarne organizacije – točka 2.3.1.b.

Razen vpliva ugotovljenih nepravilnosti na pravilnost poslovanja v letu 2018, ki jih navajamo v prvem odstavku, in možnega učinka negotovosti, navedenih v drugem odstavku, menimo, da je politična stranka Slovenska demokratska stranka v vseh pomembnih pogledih poslovala v skladu z Zakonom o političnih strankah in Zakonom o volilni in referendumski kampanji.

4. PRIPOROČILA

Politični stranki SDS priporočamo, naj:

- vzpostavi postopke in notranje kontrole, na podlagi katerih bo zagotovila pravočasno identificiranje morebitnih prispevkov posameznih fizičnih oseb v gotovini nad zneskom, določenim na podlagi zakona, ki ureja davčni postopek, in morebitnih prispevkov samostojnih podjetnikov posameznikov in posameznikov, ki samostojno opravljajo dejavnost, ter pravočasno vplačilo nezakonito pridobljenih prispevkov v humanitarne namene;
- v primeru sodelovanja na volitvah z drugimi strankami pri sklenitvi dogovora o vložitvi skupne liste kandidatov oziroma skupnega kandidata natančno določi, katera izmed strank bo organizator volilne kampanje, ter da se z njimi dogovori o načinu financiranja volilne kampanje.

Pravni pouk

Tega poročila na podlagi tretjega odstavka 1. člena Zakona o računskem sodišču ni dopustno izpodbijati pred sodišči in drugimi državnimi organi.

Tomaž Vesel,
generalni državni revizor

Poslano:

1. stranki Slovenska demokratska stranka, priporočeno;
2. Janezu Mežanu, priporočeno;
3. Državnemu zboru Republike Slovenije, priporočeno;
4. arhivu.

*Bdimo nad potmi
javnega denarja*

Računsko sodišče Republike Slovenije
The Court of Audit of the Republic of Slovenia
Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija
tel.: +386 (0) 1 478 58 00
fax: +386 (0) 1 478 58 91
sloaud@rs-rs.si
www.rs-rs.si